

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 15/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av bilagan till lagen om tobaksaccis

Till finansutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 24 september 2013 regeringens proposition med förslag till lag om ändring av bilagan till lagen om tobaksaccis (RP 111/2013 rd) till finansutskottet för beredning och bestämde samtidigt att social- och hälsovårdsutskottet ska lämna utlåtande om ärendet till finansutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- finanssekreterare Veli Auvinen, finansministeriet

- regeringsråd Ismo Tuominen, social- och hälsovårdsministeriet
- jurist Sofia Kuitunen, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården
- avdelningsdirektör Pekka Hakkarainen, Institutet för hälsa och välfärd
- tullöverinspektör Mika Pitkänen, Tullen
- ombudsman Paavo Heiskanen, Tupakkateollisuusliitto ry
- direktör Mikael von Rabenau, Philip Morris Finland Ab.

Dessutom har ett skriftligt yttrande lämnats av Finlands Näringsliv.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Målet med propositionen är att höja accisen, det vill säga punktskatten, på tobak på hälsopolitiska och statsfinansiella grunder. Enligt regeringen är tanken att generera en skälig höjning av priset på tobaksvaror och att därigenom förebygga tobaksrelaterade skador, med hänsyn till resandeförseln och utvecklingen på den illegala marknaden. Cigarettpriiset beräknas stiga med i snitt 7,7 procent och på tobak avsedd att rullas till cigaretter med 8,5 procent. Precis som den förra accishöjningen ska också den här höjningen huvudsakligen gälla punktskatten per enhet

på tobaksvaror. Därmed infrias målet i regeringsprogrammet, det vill säga att fokus i beskattningen ska ligga mer på skatt per enhet.

I kombination med andra åtgärder har de måttliga höjningarna av tobaksaccisen medverkat till att rökningen har minskat markant de senaste åren. Uppgifter som utskottet fått visar att 12 procent (25 procent 2001) av unga i åldrarna 14—18 år röker dagligen, likaså 17 procent (24 procent 2001) av personer i arbetsför ålder. I Finland finns det fortfarande uppskattningsvis en miljon rökare. Med skatter kan man effektivt påverka användningen av tobaksvaror, och i syn-

nerhet minska rökningen bland unga och därmed förebygga tobaksrelaterade hälsoskador, framhåller utskottet.

Resandeförseln och smugglingen ökar sannolikt när priserna på inhemska tobaksvaror stiger. Tullen framhåller att den ökande passagerartrafiken till och från Ryssland är en extra stor utmaning eftersom också största delen av den lagliga resandeförseln kommer ut på den illegala marknaden. Det är viktigt att införseln kan övervakas effektivt, framhåller utskottet. Trots de senaste accishöjningarna har resandeförseln av cigaretter varit relativt stabil och den

minskade 2012 med 10 procent jämfört med 2011, enligt regeringen. Utskottet anser de föreslagna accishöjningarna vara befogade och välkomnar fortsatta måttliga höjningar eftersom de påverkar den totala konsumtionen av tobaksvaror, resandeförseln och den olagliga införseln.

Ställningstagande

Utskottet föreslår

att finansutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors den 10 oktober 2013

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Juha Rehula /cent
medl. Outi Alanko-Kahiluoto /gröna
Laila Koskela /saf
Merja Kuusisto /sd
Sanna Lauslahti /saml
Merja Mäkisalo-Ropponen /sd
Hanna Mäntylä /saf

Annika Saarikko /cent
Hanna Tainio /sd
Lenita Toivakka /saml
Anu Vehviläinen /cent
Ulla-Maj Wideroos /sv
Erkki Virtanen /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Harri Sintonen.